

Бащенко Н.О., магістр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Русіна Ю.О., к.е.н., доцент
Київський національний
університет технологій та дизайну

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Комерційні банки здійснюють активний вплив на соціально-економічний розвиток країни, проникаючи в усі сфери економіки. В умовах зростання вимог до ефективності функціонування інвестиційного ринку, структури та складу його учасників, їх активності у фінансовому та реальному секторах економіки, банківське інвестування набуває вагомого значення і зумовлює необхідність перегляду вже існуючих положень реалізації банківської інвестиційної політики та розробки сучасних підходів до її формування [2].

Інвестиційна політика банку є важливою складовою стратегії розвитку банку, що базується на сукупності заходів, принципів та методів організації та управління інвестиційною діяльністю, які спрямовані на забезпечення оптимальних обсягів, структури та прибутковості інвестиційних активів, підвищення якості інвестиційного портфеля, уніфікацію інвестиційних процедур у всіх структурних підрозділах банку.

Зазначимо, що інвестиційна політика як інструмент управління банківською інвестиційною діяльністю має чотири основні складові [3]:

1. Визначення структури інвестиційних ресурсів (власні, залучені, кредитні).
2. Визначення обсягу інвестицій (залежно від обсягу інвестицій, або залежно від об'єкта інвестування).
3. Визначення структури інвестицій (реальні або фінансові).
4. Визначення об'єкта фінансування.

Проаналізуємо ефективність реалізації інвестиційної політики за допомогою дослідження динаміки вкладень в цінні папери на прикладі одного із

універсальних комерційних банків України за останні п'ять років в розрізі використання фінансових інструментів (табл. 1).

Таблиця 1

Інвестиційний портфель АТ КБ «ПУМБ» за видами фінансових інструментів за період 2016-2020 рр., млн. грн.

(сформовано автором на основі джерела [4])

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Дані за три квартали 2020 р.
Державні боргові цінні папери (оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток)	277,8	162,9	93,2	39,3	11,9
Державні боргові цінні папери (оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід)	6523,1	8334,7	8 317,6	7 677,5	14 071,1
Депозитні сертифікати НБУ	2602,5	3208,3	1 008,3	1 206,2	500,9
Державні боргові цінні папери США	0	27,6	27,6	0	0
Акції	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1
Всього	9132,6	11560,5	9 360,5	8 890,8	14 579,0

Досліджуючи дані табл. 1 можемо зазначити, що обсяг інвестиційного портфеля банку АТ КБ «ПУМБ» скорочується протягом періоду 2018 - 2019 рр., окрім акцій, які залишаються стабільними – 7,1. Період 2020 року характеризується значним збільшенням вкладень в державні боргові цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, що на 6 393,6 млн. грн. більше у порівнянні з 2019 роком. Інші показники свідчать про скорочення провадження інвестиційної діяльності банку.

Ефективність інвестиційної політики визначається за допомогою економічних нормативів діяльності банків. Протягом досліджуваного періоду вони залишалися стабільно низькими, що свідчить про низьку активність інвестиційної політики банку: Н11 (норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою) – 0,17% при нормі не більше 15% та Н12 (норматив загальної суми інвестування) – 0,21% при нормі не більше за 60 % [4].

Доцільним було б надати рекомендаційні заходи щодо удосконалення інвестиційної політики АТ КБ «ПУМБ» у вигляді покрокової інвестиційної стратегії банку. Вона представляє собою наступні етапи [1]:

1. Формування цілей інвестування.
2. Обмеження по інвестиційних якостях портфеля.
3. Визначення класів і видів цінних паперів, які включаються в портфель.
4. Вибір об'єктів інвестицій стратегічного портфеля на основі оцінки їх якості.
5. Визначення суми грошових коштів, які спрямовуються на інвестування та купівлю цінних паперів.
6. Затвердження формалізованої інвестиційної стратегії комерційного банку.
7. Реалізація та систематичний моніторинг інвестиційної стратегії та політики.

Встановлено, що для успішного функціонування та розвитку комерційного банку, його спроможності швидко реагувати на зміни в економічному житті країни необхідним є формування та реалізація інвестиційної стратегії на підставі моделювання та впровадження рекомендованих кроків для удосконалення інвестиційної політики банку.

Література

1. Васильєва Т.А. Банківське інвестування на ринку інновацій / Т.А. Васильєва. Суми : СумГУ, 2007. 513 с.
2. Дмитрієва І.Н. Сутність інвестиційної діяльності комерційного банку. *Молодий вчений*. 2012. № 8. С. 94-96.
3. Ігоніна Л. Л. Інвестиції: навч. посіб. // під ред. доктора екон. наук, проф. В.А. Слепова. Москва : Юрист, 2002. 480 с.
4. Річна фінансова звітність КБ АТ «ПУМБ». URL: https://about.pumb.ua/finance/annual_reports.